

5. Čas jako právní skutečnost

Příprava na seminář:

- nastudujte si zejména část první hlavu V díl 2 a 3 NOZ (právní události, promlčení a prekluze) a příslušné pasáže v učebnici (a materiály z přednášek),
- vypracujte si příklady, doneste do semináře.

1) Promyslete si (nepište) odpovědi na následující otázky:

- a) Jaký je rozdíl mezi lhůtou a dobou?
- b) Jaký je rozdíl mezi promlčením a prekluzí?
- c) Vysvětlete pojem actio nata.
- d) Jaký je rozdíl mezi subjektivní a objektivní promlčecí lhůtou?
- e) Jaký je rozdíl mezi stavením a přetržením promlčecí lhůty?

2) Dne 4. listopadu 2014 znehodnotili neznámí výtržníci fasádu rodinného domu barevnými nápisy, jejichž odstranění přišlo majitele na částku okolo 10.000 Kč. Teprve následně – dne 14. listopadu 2014 – zjistil majitel domu identitu prvního škůdce, a dne 18. listopadu 2014 identitu druhého škůdce. Posuďte, kdy se právo na náhradu škody promlčí.

3) Kupující se zavázal zaplatit prodávajícímu částku 50.000 Kč na základě kupní smlouvy ze dne 4. 3. 2010, aniž byla sjednána doba plnění. Prodávající vyzval kupujícího k zaplacení kupní ceny dne 10. 10. 2010. Protože kupující nezaplatil, podal prodávající dne 10. 6. 2013 žalobu na zaplacení kupní ceny. Kupující vznesl námitku promlčení. Posuďte důvodnost této námítky.

4) Dne 1. 1. 2014 uzavřely strany kupní smlouvu, na jejímž základě ještě téhož dne převedl kupující na prodávajícího vlastnické právo k osobnímu automobilu, a kupující zaplatil prodávajícímu částku 150.000 Kč v hotovosti. Od této smlouvy kupující dne 15. 1. 2014 odstoupil. Tím došlo k odpadnutí právního důvodu, na jehož základě si strany plnily, a ke vzniku povinnosti vrátit si vzájemně bezdůvodné obohacení (§ 2993 NOZ). Posuďte, zda se právo kupujícího na vrácení kupní ceny a právo prodávajícího na vrácení osobního automobilu promlčí, případně kdy se tak stane.

5) Může věřitel promlčené pohledávky započíst tuto svoji pohledávku proti nepromlčené pohledávce druhé strany? Jinými slovy: žalobce žaluje na zaplacení částky 100.000 Kč, žalovaný vznáší námitku započtení odůvodněnou tím, že on má rovněž pohledávku vůči žalobci, byť tato pohledávka je již promlčená.

6) Nájemce dostal výpověď z nájmu bytu; výpovědní doba skončí 1. 1. 2018, tedy v den státního svátku. Posuďte, kdy se nájemce musí vystěhovat.

7) Věřitel má pohledávku, která se stala splatnou dne 25. 5. 2014. Dne 20. 5. 2017 dlužník zemřel, a zanechal po sobě jediného dědice, který nabyl celé jeho jmění (majetek i dluhy - § 495 NOZ). Nabytí dědictví bylo potvrzeno rozhodnutím soudu, které nabylo právní moci dne 3. 8. 2017. Posuďte, kdy došlo nebo dojde k promlčení pohledávky.

8) Michal se narodil dne 1. 1. 2000. Dne 1. 7. 2015 mu byla na školním výletě způsobena újma na zdraví. Posuďte, kdy se právo na náhradu této újmy promlčí.

9) Pohledávka na zaplacení částky 100.000 Kč z titulu kupní smlouvy se stala splatnou dne 1. 3. 2016. Dne 1. 3. 2018 nastal tříměsíční blackout – dodávka elektřiny byla obnovena až 1. 6. 2018. Posuďte, kdy dojde k promlčení pohledávky.